

fill de Centelles. El cognom *Bernils* el troba *AlcM* escrit amb *e* a quatre pobles (del Vallès i veïns) i, escrit amb *a*, entre ell i el *DAG*, en una dotzena (tots, cat. or.).

Donem per segur que si en tinguéssim dades antigues serien totes amb *-e*, *-i*; en tot cas això és el que trobem, si bé en forma mossàrab, en el P. Val.: *Berniches* és una pda. de Villamalur (al S. d'Ayódar i O. de Suera), oït per Gulsoy (xxx, 111), (*IGC* '16 × '57); *La Vernitxa*, uns 20 k. més al SE., pda. de la Vall d'Uixó (xxix, 193.2); amb propagació nasal *Berninches*, municipi uns 35 k. E. de Guadalajara i 8 al NO. de Sacedón. En tots tenim evident l'evolució mossàrab normal de *-ici*, tal com en *Escritx*, *Escariche* (Guadalajara), *E.T.C.* I, 42. O en el cognom alacantí *Arniches*: derivat aquest d'ARIN-, arrel de 32 noms del Först.

En cat. la forma *Bernius*, resultat regular de *-ici*, es tornà *Bernil(s)*, tal com *räiu* (RADICEM) > *räil/arrel*; o *Balil*, de *Belu* < BELICI (NP germ.: *E.T.C.* I, 54): tots ells del genitiu, com en tot el grup antropotoponímic descabdellat en *E.T.C.* 40-55. I ja no cal explicar que s'hi hagi imposat el plural, puix que els masos són dos. L'ètimon **Baroniles* forjat en l'*AlcM* no és llatí vulgar sinó llatí de cuina, «llatí impossible»: (BARO no és llatí sinó germànic i *-ILES* era formació poc freqüent). Mentre que el NP BERNIC no sols és derivat normal de la fecunda arrel germ. BER(I)- (65 noms) amb el productiu sufix *-NIK* sinó formació ben documentada individualment: *Bernico*, en Först. 266.

N'hi podem lligar altres probables, si bé menys clars. Un mas a Bulatnera, sens dubte antic, pron. *bérnus* o *bérnuls* (xxvii, 1.24); encara que Ponsich (*Top.* 31) suposà *Mas Vernós*, accentuació desmentida per la pron. oïda per mi de viva veu: cal, doncs, acollir amb escepticisme la grafia in *Vernoleis* que dóna com hapax de 1054: això fa l'efecte d'una grafia corrupta, o d'un lloc diferent; al capdavant, una forma així no hauria pogut donar *-ós* ni *-os*, sinó **-olls* o **-ulls*; és versemblant que fos *Vérnollis* la lectura correcta (*l* en lloc de *e*); els diminutius germ. *40* BERO, *El Mas del ~* en *41* *4IL*, *4ILO*, *4ILA* registrats per Aebischer, *Top. Cat.* (pp. 22-24, *a*, *b*, *c*) són en massa (i cf. FLEBÏLE > *frèvol*); o bé potser es tracta de BERNULF (Först. 273) amb l'accentuació inicial pròpia del germ. (*E.T.C.* II, 252), cf. Pujarnol ARNULF.

També fóra probable que això correspongui a un *Bernola* o *Barnola*, que pot haver estat lloc antic en el Rosselló. En tot cas és en aqueixa regió justament on aquest cognom és més freqüent: l'anoto a Trullars, Vilanova de Raó, i La Llaguna (xxvii, 85, xxv, 76.12, xxvi, 24.8), i Brousse dóna fe del seu arrelament a Portè (*La Cerd. Fr.*, 256); fóra d'això *AlcM* només a quatre pobles d'Osona, dos del Gironès, a Monistrol i Agramunt i el *DAG* *Bernola* a Bna. Amb *e*, també a La Llaguna i Vilanova de Raó; i a Trullars amb assimilació de la *e*: *Burnólə*. Amb *e* és probable que sigui la bona grafia, car en el Pallars (on sovint *e* passa a *i*) es troba *Brinola* (terra de ~), ja el 1518, en te. de Surp en el *Spill* de Castellbò (f° 115r).

També deu venir d'un NP germànic d'aquesta ar-

rel, car els NPP en *-wald* són nombrosíssims (Först. 1496 ss., M-Lübske, *Altport. PNN* I, 81; Aebischer, *Onom. Cat.*, § 31); d'ells la forma tardana *Barnold* que cita *AlcM*; i n'hi ha també 13 de femenins en Först. Evolució fonètica cat., a través de *Bernuayla*, cf. *Ou* < *Oau* < EUWALD (veg. supra *Baillori*, *-òria*; i *Menola*, infra).

D'un altre nom d'aquest radical, ha de venir el nom del vell mas *Bernencs* (pron. «a *bərnɛŋs*»), te. Espinelles, prop de Vilanova de Sau (1968); *Can Bernenc*, en el Montnegre (te. St. Celoni, a l'extrem S. de la Serra de la Gavarra), 1931; en aquest, però no en l'altre, hi ha un *Can* postís (com és freqüent d'afegir-lo ara en els noms de les masies). BERN-ING està ben documentat des del S. IX (Först. 267); i en la nostra toponímia i onomàstica tenim molts més NLL germ. derivats en *-ING*: *Boencs*, *Ostenc*, *Codenc*, *Covengs*, *Barrencs*, *Bругenca*.

Sembla que també hàgim d'atribuir a aquest complex un *Vilar de Barn*, que trobem en vells docs. solsonins, de 1041 i 1044, en te. de Timoneda, prop de Lladurs; i deu ser el mateix en un de 944, relatiu al mateix terme (si bé en aquest no es lleigeix clara la terminació *Bari?*, *Bar?*). En efecte BARN- es troba com variant germànica del BERIN- que estudiem (sis casos de BARN- en Först.).

Bernissa, val. i mall., V. *Vernissa* *Bernola*, V. apèn-dix a *Bernils* *Bernui*, V. *Beranui*

El BERNÛS

Partida de Sorita (xxii, 182.20), i Mas de *Bernús* te. Llucena (xxix, 109.16): vénen de variants del cat. *barnús* o del mot àrab i africà que va originar-lo, arrel coneguda també de *RMa* (*DECat* I, 656 ss., 657b26).

BERO, *El Mas del ~*

Terme Font de la Figuera (xxxii, 92.6) potser < *Albero*, variant del nom d'arbre cat. *àlber/albar* (*DECat*).

Berohant, V. *Berxant* *Berola*, *-oles* (Benassal), V. *Villores* *Beromors* (?), V. *Babore* (*Baborada*) *Berrader*, V. ape. a *Berrós*, i cf. *DECat* IX, 62b52 ss. *berro* = *vedre*

BERRAGANA, Borda ~

P. Alart en l'*InvLC* cita d'un doc. de 1238, de Prats de Molló: «in villario de Planis unam bordam vocatam *Berraguanas*» incloent-ho en l'article *barragana*; però el fet que *barragana* en català no és més que un castellanisme de data recent (*DECH* I, 520b30) ens indueixen a descartar aqueixa idea: deu resultar d'un ús adjectiu del NP germ. *Bericane*, que trobem